

СТАНОВИЩА

ЕВРОПЕЙСКИ НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА ЗАЩИТА НА
ДАННИТЕ

Становище на Европейския надзорен орган по защита на данните относно предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно осъществяването на административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП)

(2012/С 48/02)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 16 от него,

като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 7 и 8 от нея,

като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защитата на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни ⁽¹⁾,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни ⁽²⁾,

като взе предвид искането за становище в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001,

ПРИЕ СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ:

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Консултация с ЕНОЗД

1. На 29 август 2011 г. Комисията прие предложение за регламент („предложението“ или „предложения регламент“) относно осъществяване на административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП) ⁽³⁾. На същия ден предложението беше изпратено на ЕНОЗД за консултация.

2. Преди приемането на предложението ЕНОЗД получи възможност да направи неофициални коментари за предложението, а преди това — за съобщението на Комисията „По-добро управление на единния пазар чрез засилено

административно сътрудничество: стратегия за разширяване и развиване на информационната система за вътрешния пазар („ИСВП“)“ (Съобщение за стратегията за ИСВП) ⁽⁴⁾, предшествашо предложението. Редица от тези коментари са взети под внимание в предложението, в резултат на което заложените в предложението предпазни мерки за защита на данните са засилени.

3. ЕНОЗД приветства факта, че Комисията официално се е консултирала с него, както и че преамбюлът на предложението съдържа позоваване на настоящото становище.

1.2. Цели и обхват на предложението

4. ИСВП е информационно-технологичен инструмент, позволяващ на компетентните органи в държавите-членки да извършват взаимен обмен на информация при прилагането на законодателството за вътрешния пазар. ИСВП позволява националните, регионалните и местните органи в държавите-членки на ЕС да осъществяват бърза и лесна комуникация със свои партньори в други европейски държави. Това включва също така обработката на съответните лични данни, включително чувствителни данни.

5. Първоначално ИСВП е изградена като инструмент за комуникация, предназначен за индивидуален обмен, по силата на Директивата за професионалните квалификации ⁽⁵⁾ и на Директивата за услугите ⁽⁶⁾. ИСВП помага на потребителите да определят правилния чуждестранен орган, с който да осъществят контакт, както и да общуват с него, използвайки предварително преведени групи стандартни въпроси и отговори ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁽²⁾ ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

⁽³⁾ COM(2011) 522 окончателен.

⁽⁴⁾ COM(2011) 75.

⁽⁵⁾ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

⁽⁶⁾ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

⁽⁷⁾ Например типичен въпрос, съдържащ чувствителни данни, би могъл да бъде например въпросът: „Обосновава ли приложеният документ по законосъобразен начин липсата на преустановяване или на забрана за упражняване на съответните професионални дейности поради тежко професионално нарушение или криминално престъпление по отношение на (специалиста мигрант)?“.

6. При все това ИСВП е замислена като гъвкава хоризонтална система, която може да поддържа редица области от законодателството за вътрешния пазар. Предвижда се постепенно разширяване на нейното използване, за да поддържа допълнителни законодателни области в бъдеще.
7. Планира се разширяване също така на функционалностите на ИСВП. В допълнение към индивидуалния обмен на информация се предвиждат или вече са въведени други функционалности, като например „ведомителни процедури, механизми за предупреждение, процедури за взаимна помощ и разрешаване на проблеми“⁽⁸⁾, както и „архиви от информация, които да бъдат използвани в бъдеще от участниците в ИСВП“⁽⁹⁾. Голяма част, но не всички, от тези функционалности могат също така да включват обработка на лични данни.

8. Предложението има за цел да осигури ясно правно основание и всеобхватна рамка за защита на данните по отношение на ИСВП.

1.3. Контекст на предложението: поетапен подход за изграждане на всеобхватна рамка за защита на данните по отношение на ИСВП

9. През пролетта на 2007 г. Комисията поиска в становището на Работната група за защита на личните данни по член 29 (WP29) да бъде разгледано отражението на ИСВП върху защитата на данните. WP29 издаде своето становище на 20 септември 2007 г.⁽¹⁰⁾ В становището беше отправена препоръка Комисията да осигури по-ясно правно основание и специфични предпазни мерки за защита на данните по отношение на обмена на данни в рамките на ИСВП. ЕНОЗД взе активно участие в работата на подгрупата, отговаряща за ИСВП, и подкрепи заключенията в становището на WP29.
10. Впоследствие ЕНОЗД продължи да предоставя на Комисията допълнителни насоки за начина за поетапно осигуряване на по-всеобхватна рамка за защита на данните по отношение на ИСВП⁽¹¹⁾. В рамките на това сътрудничество и след издаването на своето становище на 22 февруари 2008 г. за прилагането на ИСВП⁽¹²⁾ ЕНОЗД последователно е защитавал необходимостта от нов правен инструмент съгласно обичайната законодателна процедура с цел създаване на по-всеобхватна рамка за защита на данните по отношение на ИСВП и обезпечаване на правна сигурност. Понастоящем предложението за такъв правен инструмент вече е представено⁽¹³⁾.

⁽⁸⁾ Вж. съображение 10.

⁽⁹⁾ Вж. член 13, параграф 2.

⁽¹⁰⁾ Становище № 7/2007 на WP29 по въпросите на защита на данните във връзка с Информационната система на вътрешния пазар (IMI), WP140. Документът е достъпен на адрес: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2007/wp140_en.pdf

⁽¹¹⁾ Ключовите документи относно това сътрудничество са достъпни на страницата на ИСВП на уебсайта страницата на Комисията на адрес: http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/data_protection_en.html, както и на уебсайта на ЕНОЗД на адрес: <http://www.edps.europa.eu>

⁽¹²⁾ Становище на ЕНОЗД относно Решение 2008/49/ЕО на Комисията от 12 декември 2007 г. относно защитата на личните данни при въвеждането на Информационната система за вътрешния пазар (IMI) (ОВ С 270, 25.10.2008 г., стр. 1).

⁽¹³⁾ WP29 планира също така да направи коментари за предложението. ЕНОЗД е следял това развитие в рамките на съответната подгрупа на WP29 и е предоставил коментари.

2. АНАЛИЗ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Общи мнение на ЕНОЗД за предложението и за ключовите предизвикателства, свързани с регулирането на ИСВП

11. Общите мнения на ЕНОЗД за ИСВП са положителни. ЕНОЗД подкрепя целите на Комисията за изграждане на електронна система за обмен на информация и за регулиране на нейните аспекти, свързани със защитата на данните. Такава оптимизирана система не само ще повиши ефективността на сътрудничеството, но може също така да подпомогне гарантирането на последователно спазване на приложимите закони за защита на данните. Тя може да постигне това чрез предоставяне на ясна рамка за това каква информация, с кои лица и при какви условия може да бъде обменяна.
12. ЕНОЗД приветства също така факта, че Комисията предлага хоризонтален правен инструмент за ИСВП под формата на регламент на Съвета и на Парламента. Той изразява задоволство, че в предложението обстойно се подчертават най-съществените за ИСВП въпроси относно защитата на данните. Неговите коментари трябва да се възприемат спрямо този положителен контекст.
13. При все това ЕНОЗД държи да предупреди, че изграждането на единна централизирана електронна система за редица области на административно сътрудничество е свързано също така с някои рискове. Най-важни сред тези рискове са възможността за споделяне на по-голям обем данни и в по-широк мащаб, отколкото е необходимо за целите на ефективното сътрудничество, както и възможността данни, включително потенциално неактуални и неточни данни, да останат в електронната система по-дълго от необходимото. Сигурността на информационната система, достъпна в 27 държави-членки, също е чувствителен въпрос, тъй като сигурността на цялата система се определя от сигурността на най-слабото звено от веригата.

Ключови предизвикателства

14. По отношение на правната рамка за ИСВП, която да бъде установена в предложения регламент, ЕНОЗД насочва вниманието към две ключови предизвикателства:
- необходимостта от гарантиране на последователност, при зачитане на различията, както и
 - необходимостта от намиране на баланс между гъвкавост и правна сигурност.
15. Тези ключови предизвикателства служат като важни отправни точки и до голяма степен определят подхода, който възприема ЕНОЗД в настоящото становище.
- Последователност, при зачитане на различията
16. На първо място, ИСВП е система, използвана в 27 държави-членки. При настоящата степен на хармонизация на европейските закони съществуват значителни различия между националните административни процедури, както и между

националните закони за защита на данните. ИСВП трябва да бъде изградена така, че потребителите във всяка от тези 27 държави-членки да са в състояние да спазват съответните национални закони, включително националните закони за защита на данните, когато обменят лични данни посредством ИСВП. Същевременно с това субектите на данни трябва също така да бъдат уверени, че техните данни ще бъдат последователно защитавани, независимо от предаването на данни посредством ИСВП към друга държава-членка. Последователността, при същевременното зачитане на различията, е ключово предизвикателство за изграждане както на техническата, така и на правната инфраструктура за ИСВП. Необоснованата сложност и фрагментация следва да се избягват. Операциите по обработка на данни в рамките на ИСВП трябва да бъдат прозрачни, а отговорностите за вземане на решения относно проектирането на системата, за нейната ежедневна поддръжка и експлоатация, както и за нейното наблюдение трябва да бъдат ясно разпределени.

Намиране на баланс между гъвкавост и правна сигурност

17. На второ място, за разлика от някои други широкомащабни ИТ системи, като например Шенгенската информационна система, Визовата информационна система, Митническата информационна система или Евродак, всички от които са тясно насочени към сътрудничество в специфични, ясно определени области, ИСВП е хоризонтален инструмент за обмен на информация и може да бъде използвана за подпомагане на обмена на информация в редица различни области на политиката. Предвижда се също така постепенно разширяване на обхвата на ИСВП чрез включването на допълнителни области на политиката, както и възможността за промяна на нейните функционалности чрез добавянето на неконкретизирани до момента видове административно сътрудничество. Тези отличителни характеристики на ИСВП затрудняват ясното определяне на функционалностите на системата и на обмена на данни, който може да бъде извършван в рамките на системата. Поради това също така е сложно да се определят ясно подходящите предпазни мерки за защита на данните.

18. ЕНОЗД признава, че съществува необходимост от гъвкавост, и взема под внимание желанието на Комисията регламентът да бъде съобразен с бъдещите изисквания. Това обаче не следва да води до липса на яснота или на правна сигурност по отношение на функционалностите на системата и на подлежащите на въвеждане предпазни мерки за защита на данните. Поради тази причина, когато е възможно, предложението следва да бъде по-конкретно и да надхвърли рамките на възпроизвеждането на основните принципи за защита на данните, посочени в Директива 95/46/ЕО и в Регламент (ЕО) № 45/2001⁽¹⁴⁾.

2.2. Обхват и предвидено разширяване на ИСВП (членове 3 и 4)

2.2.1. Въведение

19. ЕНОЗД приветства факта, че в предложението ясно се определя настоящият обхват на ИСВП, като в приложение I се изброяват съответните актове на Съюза, въз основа на които може да се извършва обмен на информация. Те включват сътрудничество съгласно определени разпоредби

на Директивата за професионалните квалификации, Директивата за услугите и Директивата за упражняване на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване⁽¹⁵⁾.

20. Тъй като се очаква обхватът на ИСВП да бъде разширен, потенциалните цели по отношение на разширяването са изброени в приложение II. Възможно е елементи от приложение II да бъдат преместени в приложение I чрез делегиран акт, който да бъде приет от Комисията след извършване на оценка на въздействието⁽¹⁶⁾.
21. ЕНОЗД приветства този подход, тъй като той: i) ясно определя границите на обхвата на ИСВП; и ii) гарантира прозрачност, като същевременно с това; iii) позволява гъвкавост в случаи, когато ИСВП ще бъде използвана за обмен на допълнителна информация в бъдеще. Той гарантира също така, че не може да бъде извършен никакъв обмен на информация посредством ИСВП без: i) наличието на подходящо правно основание съгласно специалното законодателство за вътрешния пазар, позволяващо или изискващо извършването на обмен на информация⁽¹⁷⁾; и без ii) в приложение I към регламента да бъде включено позоваване на това правно основание.
22. С оглед на гореизложеното все още съществуват неясноти относно обхвата на ИСВП, що се отнася до областите на политиката, в които ИСВП може да бъде разширена, както и относно функционалностите, които са или могат да бъдат включени в ИСВП.
23. На първо място, не може да се изключи възможността обхватът на ИСВП да бъде разширен, така че да излезе извън рамките на посочените в приложение I и приложение II области на политиката. Това може да стане, ако използването на ИСВП за определени видове обмен на информация е предвидено не в делегиран акт на Комисията, а в акт, приет от Парламента и от Съвета в случай, който не е предвиден в приложение II⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁵⁾ Директива 2011/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за упражняване на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване (ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 45).

⁽¹⁶⁾ Самият проект за регламент не съдържа информация за оценка на въздействието. Въпреки това на страница 7 от обяснителния меморандум към предложението е обяснено, че Комисията ще бъде улеснена да премества елементи от приложение II в приложение I чрез приемането на делегиран акт и „след оценка на техническата приложимост, разходната ефективност, лекотата на ползване и общото въздействие на системата, както и на резултатите от евентуално тестване“.

⁽¹⁷⁾ Това е така с изключение на SOLVIT (вж. приложение II, раздел I, точка 1), където са налични единствено „актове с незадължителен характер“ — препоръка на Комисията. С оглед на защитата на данните според ЕНОЗД в конкретния случай със SOLVIT правното основание за обработката може да бъде „съгласието“ на субектите на данни.

⁽¹⁸⁾ Това може да се осъществи по инициатива на Комисията, но също така не може да се изключи възможността идеята за използване на ИСВП за конкретна област на политиката да възникне по-късно в законодателния процес и да бъде предложена от Парламента или от Съвета. Това вече се е случвало в миналото по отношение на Директивата за правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване. По отношение на такива случаи би била необходима по-голяма яснота относно „процедурата“ за разширяване, която до момента изглежда акцентира само върху случаите на разширяване чрез делегиран актове (вж. разпоредбите относно оценката на въздействието, делегираните актове, актуализирането на приложение I).

⁽¹⁴⁾ В тази връзка вж. също нашите коментари в раздел 2.2. относно предвиденото разширяване на ИСВП.

24. На второ място, докато разширяването на обхвата с нови области на политиката в някои случаи може да не изисква или да изисква малки промени на съществуващите функционалности на системата⁽¹⁹⁾, други разширявания могат да изискват нови и различни функционалности или важни промени на съществуващите функционалности:

- макар и предложението да се позовава на няколко съществуващи или планирани функционалности, тези позовавания често не са достатъчно ясни или достатъчно детайлни. Това важи, в различна степен, за позоваванията на предупреждения, външни лица, архиви, процедури за взаимна помощ и разрешаване на проблеми⁽²⁰⁾. Например думата „предупреждение“, която се отнася за ключова съществуваща функционалност, се посочва само веднъж, в съображение 10,
- по силата на предложения регламент могат да бъдат приемани нови видове функционалности, които не са посочени в предложението,
- до този момент ИСВП е описвана като ИТ инструмент за обмен на информация: с други думи — инструмент за комуникация (вж. например член 3 от предложението). Въпреки това някои от функционалностите, посочени в предложението, включително функцията за „архив от информация“, изглежда излизат извън тези рамки. Предложеното удължаване на периодите на съхраняване на информацията до 5 години също така предполага преминаване към „база данни“. Това развитие ще промени коренно характера на ИСВП⁽²¹⁾.

2.2.2. Препоръки

25. С оглед отстраняване на тези неясноти ЕНОЗД препоръчва подход в две направления. Първо, той предлага функционалностите, които вече са предвидими, да бъдат изяснени и по-конкретно разгледани и, второ, да бъдат приложени подходящи процедурни гаранции, за да се гарантира, че защитата на данните ще бъде внимателно отчитана по време на бъдещото развитие на ИСВП.

Изясняване на функционалностите, които вече са налични или предвидими (например индивидуален обмен, предупреждения, архиви, разрешаване на проблеми и външни лица)

26. ЕНОЗД препоръчва регламентът да бъде по-конкретен по отношение на функционалностите в случаите, когато те вече са известни, като например в случай на обмена на информация, посочен в приложения I и II.
27. Например могат да бъдат предвидени по-конкретни и ясни мерки за интегрирането на SOLVIT⁽²²⁾ в ИСВП (разпоредби

за „външни лица“ и „разрешаване на проблеми“), както и за указателите на специалистите и доставчиците на услуги (разпоредби за „архиви“).

28. Следва да бъдат направени също така допълнителни разяснения относно „предупрежденията“, които вече се ползват по силата на Директивата за услугите и могат също така да бъдат въведени към допълнителни области на политиката. По-специално „предупреждението“ като функционалност следва да бъде ясно определено в член 5 (заедно с други функционалности, като например индивидуалният обмен на информация и архивите). Правата на достъп и периодите на съхраняване по отношение на предупрежденията също следва да бъдат изяснени⁽²³⁾.

Процедурни гаранции (оценка на въздействието върху защитата на данните и консултация с органи за защита на данните)

29. Ако намерението е регламентът да продължи да бъде съобразен с бъдещите изисквания с оглед на допълнителните функционалности, от които може да възникне необходимост в дългосрочен план, и по този начин да се позволи въвеждането на допълнителни функционалности, които все още не са определени в регламента, това следва да е придружено от подходящи процедурни гаранции, за да се гарантира, че ще бъдат приети подходящи разпоредби с цел прилагане на предпазни мерки за защита данни преди новата функционалност да влезе в употреба. Същото следва да важи за разширявания чрез включването на нови области на политиката, ако това оказва въздействие върху защитата на данните.

30. ЕНОЗД препоръчва ясен механизъм, гарантиращ, че преди всяко разширяване на функционалностите или разширяване чрез включване на нови области на политиката опасенията относно защитата на данните се оценяват внимателно и, ако е необходимо, в архитектурата на ИСВП се въвеждат допълнителни предпазни или технически мерки. По-специално:

- оценката на въздействието, посочена на страница 7 от обяснителния меморандум, следва да бъде изрично изисквана в рамките на самия регламент, както и следва да включва оценка на въздействието върху защитата на данните, в която следва изрично да се разглежда какви промени, при наличие на такива, са необходими в проектирането на ИСВП, за да се гарантира, че тя продължава да съдържа подходящи предпазни мерки за защита на данните, обхващащи също така новите области на политиката и/или функционалности,

- в регламента следва изрично да се предвижда, че преди всяко разширяване на ИСВП се изисква консултация с ЕНОЗД и с националните органи за защита на данните. Тази консултация може да се извърши чрез предвидения в член 20 механизъм за координиран надзор.

⁽¹⁹⁾ Например индивидуалният обмен на информация по силата на Директивата за професионалните квалификации и на Директивата за правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване по същество се основава на същата структура и може да бъде приспособен чрез използването на подобни функционалности на базата на подобни гаранции за защита на данните.

⁽²⁰⁾ Вж. съображения 2, 10, 12, 13, 15 и член 5, буква б), член 5, буква и), член 10, параграф 7 и член 13, параграф 2.

⁽²¹⁾ В тази връзка, ако съществува намерение ИСВП да замени/допълни съществуващите системи за обработка и архивиране на файлове и/или ИСВП да се използва като база данни, това следва да бъде пояснено в член 3.

⁽²²⁾ Вж. приложение II, раздел I, точка 1.

⁽²³⁾ Вж. раздели 2.4. и 2.5.5. по-долу.

31. Тези процедурни гаранции (оценка на въздействието върху защитата на данните и консултация) следва да се прилагат за разширяването както чрез делегиран акт на Комисията (преместване на елемент от приложение II в приложение I), така и чрез регламент на Парламента и на Съвета, включително по отношение на елемент, който не е посочен в приложение II.
32. На последно място, ЕНОЗД препоръчва в регламента да се изясни дали обхватът на делегираните актове, които Комисията ще бъде упълномощена да приеме съгласно член 23, ще включват други въпроси освен преместването на елементи от приложение II в приложение I. Ако е възможно, Комисията следва да бъде упълномощена чрез регламента да приема специфични актове за изпълнение или делегирани актове с цел допълнително определяне на всякакви допълнителни функционалности на системата или да разглежда всякакви опасения относно защитата на данните, които могат да възникнат в бъдеще.

2.3. Роли, компетенции и отговорности (членове 7—9)

33. ЕНОЗД приветства посвещаването на цяла глава (глава II) за изясняването на функциите и отговорностите на различните лица, участващи в ИСВП. Разпоредбите могат да бъдат допълнително засилени съгласно долупосоченото.
34. В член 9 се описват отговорностите, които произтичат от изпълняваната от Комисията роля на контролен орган. ЕНОЗД препоръчва освен това включването на допълнителна разпоредба относно ролята на Комисията за гарантиране, че системата е проектирана въз основа на прилагането на принципите за „защита на личния живот още при проектирането“, както и на нейната координационна роля по отношение на опасенията относно защитата на данните.
35. ЕНОЗД изразява задоволство, че задачите на координаторите за ИСВП, посочени в член 7, вече изрично включват координационни задачи, свързани със защитата на данните, включително ролята на лице за контакти за Комисията. Той препоръчва допълнителното пояснение, че тези координационни задачи включват също така контакти с националните органи за защита на данните.

2.4. Права на достъп (член 10)

36. В член 10 се предвиждат предпазни мерки по отношение на правата на достъп. ЕНОЗД приветства факта, че след неговите коментари тези разпоредби са били значително засилени.
37. Като се отчита хоризонталният и разширяващ се характер на ИСВП, е важно да се гарантира, че системата следва да гарантира прилагането на „Китайски стени“, които ограничават информацията, обработвана в дадена област на политиката, единствено до тази област на политиката: потребителите на ИСВП следва: i) да имат достъп до информация само когато това е необходимо във връзка с работата и; ii) в рамките само на дадена област на политиката.
38. Ако даден потребител на ИСВП неминуемо следва да получи достъп до информация за няколко области на политиката (каквото може да бъде случает например при някои служби на местно самоуправление), като минимум

системата следва да не позволява комбинирането на информация, произлизаща от различни области на политиката. Изключенията, ако са наложителни, следва да бъдат посочени в законодателството за прилагане или в акт на Съюза, като стриктно се спазва принципът за ограничаване в рамките на целта.

39. Тези принципи вече са заложили в текста на регламента, но биха могли да бъдат допълнително засилени и подобри функционално.
40. Що се отнася до правата на достъп на Комисията, ЕНОЗД приветства факта, че съгласно член 9, параграфи 2 и 4 и член 10, параграф 6 от предложението, взети заедно, Комисията няма да има достъп до личните данни, обменяни между държавите-членки, освен в случаите, когато Комисията е определена като участник в процедура за административно сътрудничество.
41. Правата на достъп на външни лица, както и правото на достъп до предупреждения следва също така да бъдат допълнително уточнени⁽²⁴⁾. По отношение на предупрежденията ЕНОЗД препоръчва регламентът да предвижда предупрежденията да не бъдат изпращани по подразбиране до всички съответни компетентни органи във всички държави-членки, а само до засегнатите и само когато това е необходимо във връзка с работата. Това не изключва изпращането на предупреждения до всички държави-членки в определени случаи или за определени области на политиката, ако всички те са засегнати. По подобен начин е необходимо извършването на анализ за всеки отделен случай с цел да се установи дали Комисията следва да има достъп до предупреждения.

2.5. Съхраняване на лични данни (членове 13 и 14)

2.5.1. Въведение

42. В член 13 от предложението се увеличава срокът на съхраняване на данните в рамките на ИСВП от настоящия шестмесечен срок (считано от приключването на случая) до срок от пет години, като данните се „блокират“ след 18 месеца. По време на периода на „блокирането“ достъп до данните се осигурява единствено чрез специална процедура за извличане на данни, която може да бъде иницирана само по искане на субекта на данни или в случай че данните са необходими, „за да се докаже, че е извършен обмен на информация чрез ИСВП“.
43. На практика по този начин данните се съхраняват в ИСВП по време на три различни периода:
- от момента на качването до момента на приключване на случая,
 - от приключването на случая за период от 18 месеца⁽²⁵⁾,
 - от изтичането на периода от 18 месеца, в блокирано състояние, за допълнителен период от три години и шест месеца (с други думи, до изтичането на пет години от приключването на случая).

⁽²⁴⁾ Вж. също раздел 2.2.2.

⁽²⁵⁾ Съгласно член 13, параграф 1 „максималният“ срок е 18 месеца, поради което може да бъде установен и по-кратък период. Това обаче не би повлияло общия срок на съхраняване, който при всички случаи би продължил до края на петата година от приключване на случая.

44. Извън рамките на тези общи правила с член 13, параграф 2 се позволява съхраняването на данни в „архив от информация“, доколкото това е необходимо за тази цел, със съгласието на субекта на данни или когато „това се налага за постигането на съответствие с акт на Съюза“. Освен това в член 14 се предвижда подобен блокиращ механизъм по отношение на съхраняването на лични данни на потребители на ИСВП за период от пет години, считано от датата на прекратяване на статута им на потребители на ИСВП.
45. Не съществуват други специфични разпоредби. Затова вероятно общите правила са приложими не само за индивидуален обмен, но и за предупреждения, разрешаване на проблеми (както при SOLVIT⁽²⁶⁾) и за всички други функционалности, свързани с обработка на лични данни.
46. ЕНОЗД изразява някои притеснения във връзка с периодите на съхраняване с оглед на член 6, параграф 1, буква д) от Директива 95/46/ЕО и член 4, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕО) № 45/2001, и в двете от които се изисква личните данни да не бъдат съхранявани по-дълго от необходимото за целите, за които се събират или впоследствие обработват.
- 2.5.2. *От качването на информацията до приключването на случая: необходимост от своевременно приключване на случая*
47. По отношение на първия период, от качването на информацията до приключването на случая, ЕНОЗД изразява загриженост относно риска някои случаи никога да не бъдат приключени, или да бъдат приключени едва след изтичането на необосновано дълъг период. Това може да доведе до оставането на някои лични данни в базата данни по-дълго от необходимото или дори за неопределено време.
48. ЕНОЗД разбира, че Комисията е отбелязала напредък на практическо ниво по отношение на намаляването на обема на необработените данни в ИСВП и че съществува система за индивидуален обмен, чиято цел в осъществяване на мониторинг върху своевременното приключване на случаите и изпращане на периодични напомнения до лицата, които изостават. В допълнение към това нова промяна на функционалностите на системата, разработена въз основа на подхода „защита на личния живот още при проектирането“, позволява с помощта на натискането само на един бутон приемането на даден отговор, както и, същевременно с това, приключването на случая. Преди това за целта са били необходими две отделни стъпки, което би могло да е причината някои от случаите, намиращи се в режим на изчакване, да останат в системата.
49. ЕНОЗД приветства тези усилия, извършени на практическо ниво. При все това той препоръчва самият текст на регламента да осигури предпазни мерки за своевременното приключване на случаите в ИСВП, както и за изтриването на случаите, намиращи се в режим на изчакване (случаи, по които няма скоростна активност) от базата данни.
- 2.5.3. *От приключване на случая до 18 месеца: обосновано ли е удължаването на шестмесечния период?*
50. ЕНОЗД призовава да се преразгледа дали съществува подходящо основание за удължаването на настоящия шестмесечен период до период от 18 месеца след приключване на случая, и, ако това е така, дали това основание се отнася само за индивидуалния обмен на информация или също така за други видове функционалности. ИСВП съществува вече няколко години и натрупаният практически опит в това отношение следва да бъде използван.
51. Ако ИСВП продължи да бъде инструмент за обмен на информация (вместо система за обработка на файлове, база данни или система за архивиране) и ако в допълнение към това компетентните органи получат средства за извличане на получената от тях информация от системата (на електронен или хартиен носител, но при всички случаи по начин, който им позволява да използват извлечената информация като доказателство⁽²⁷⁾), изглежда не съществува необходимост от съхраняване на данните в ИСВП след приключване на случая.
52. При индивидуалния обмен на информация потенциалната необходимост от задаване на последващи въпроси, дори след като даден отговор е бил приет и следователно случаят е бил приключен, вероятно може да представлява основание за (разумно кратък) период на съхраняване след приключване на случая. Настоящият шестмесечен период, *prima facie*, изглежда достатъчно дълъг за тази цел.
- 2.5.4. *От 18 месеца до пет години: „блокирани“ данни*
53. ЕНОЗД счита, че Комисията също така не е представила достатъчна обосновка за необходимостта и пропорционалността на съхраняването на „блокирани данни“ за период от пет години.
54. Обяснителният меморандум на страница 8 се позовава на решение на Съда по делото *Rijkeboer*⁽²⁸⁾. ЕНОЗД препоръчва Комисията да преразгледа отражението на това дело върху съхраняването на данните в рамките на ИСВП. По негово мнение в контекста на решението по делото *Rijkeboer* не се изисква ИСВП да бъде конфигурирана за съхраняване на данни за период от пет години след приключване на случая.
55. ЕНОЗД не счита, че позоваването на решението по делото *Rijkeboer* или на правата на субектите на данни да имат достъп до своите данни е достатъчно и подходящо основание за съхраняването на данните в ИСВП за период от пет години след приключване на случая. Съхраняването единствено на „данни от дневници“ (стриктно определени като изключващи всякакво съдържание, наред с други неща, всякакви приложения или чувствителни данни) може да бъде по-приемлив вариант, който би заслужавал да бъде допълнително обмислен. Въпреки това ЕНОЗД на този етап не е убеден, че дори и това би било необходимо или пропорционално.

(26) Вж. приложение II, раздел I, точка 1.

(27) Осъзнаваме, че са положени усилия това да бъде реализирано на практика.

(28) Решение от 7 май 2009 г. по дело *Rijkeboer*, С-553/07, Сборник, стр. I-3889.

56. В допълнение към това липсата на яснота относно лицата, които могат да разполагат с достъп до „блокираните данни“, и относно целите на този достъп също представлява проблем. Позоваването единствено на употреба с цел „да се докаже, че е извършен обмен на информация“ (както е посочено в член 13, параграф 3) не е достатъчно. Ако разпоредбата относно „блокирането“ бъде запазена, при всички случаи следва да се уточни по-ясно кои лица могат да изискват доказателства за извършен обмен на информация и в какъв контекст. Ще имат ли право други лица освен субектът на данни да изискват достъп? В такъв случай това право ще бъде ли приложимо единствено за компетентните органи и единствено с оглед доказване на извършването на даден обмен на информация с конкретно съдържание (в случай че такъв обмен бъде оспорен от компетентните органи, които са изпратили или получили съобщението)? Препращат ли се други възможни приложения с цел „да се докаже, че е извършен обмен на информация“⁽²⁹⁾?

2.5.5. Предупреждения

57. ЕНОЗД препоръчва да се направи по-ясно разграничение между предупреждения и архиви от информация. Използването на предупреждение като комуникационен инструмент с цел предупреждаване на компетентните органи за дадено нарушение или подозрение е съвсем различно от съхраняването на това предупреждение в база данни за продължителен или дори неопределен период. Съхраняването на предупредителна информация би предизвикало допълнителни притеснения и би изисквало специфични правила и допълнителни предпазни мерки за защита на данните.

58. Поради това ЕНОЗД препоръчва в регламента да се предвижда като правило „по подразбиране“, че i) — освен ако във вертикално законодателство не е предвидено друго и при наличие на подходящи допълнителни предпазни мерки — по отношение на предупрежденията следва да се прилага шестмесечен период на съхраняване, и най-вече, че ii) за начало на този период следва да се счита моментът на изпращане на предупреждението.

59. Като алтернатива ЕНОЗД препоръчва в предложения регламент да бъдат конкретно посочени подробни предпазни мерки по отношение на предупрежденията. ЕНОЗД е готов да подпомага Комисията и законодателните органи с допълнителни консултации в тази насока, в случай че бъде предприет този втори подход.

2.6. Специални категории данни (член 15)

60. ЕНОЗД приветства разграничението, направено между личните данни, посочени от една страна в член 8, параграф 1 от Директива 95/46/ЕО, и личните данни, посочени в член 8, параграф 5 от друга страна. Той също така приветства факта, че в регламента ясно се посочва, че специални категории данни могат да бъдат обработвани само въз основа на специфично основание, посочено в член 8 от Директива 95/46/ЕО.

61. В този смисъл, ЕНОЗД счита, че ИСВП ще обработва значителен обем чувствителни данни, попадащи в обхвата

на член 8, параграф 2 от Директива 95/46/ЕО. На практика ИСВП от самото начало, когато беше първоначално въведена с цел подпомагане на административното сътрудничество по силата на Директивата за услугите и на Директивата за професионалните квалификации, е проектирана за обработка на такъв вид данни, поспециално на данни, свързани с регистрирани криминални и административни нарушения, които могат да повлияят правото на даден специалист или доставчик на услуги да извършва дейност/услуги в друга държава-членка.

62. В допълнение към това значителен обем чувствителни данни съгласно 8, параграф 1 (преимно данни, свързани със здравето) вероятно също ще бъдат обработвани в рамките на ИСВП, след като обхватът на ИСВП бъде разширен с включването на модул за SOLVIT⁽³⁰⁾. На последно място, не може да бъде изключена възможността допълнителни чувствителни данни също да бъдат събирани чрез ИСВП в бъдеще, на *ad hoc* основа или системно.

2.7. Сигурност (член 16 и съображение 16)

63. ЕНОЗД изразява задоволство, че в член 16 изрично се посочва задължението на Комисията да съблюдава свои собствени вътрешни правила, приети с оглед изпълнение на изискванията на член 22 от Регламент (ЕО) № 45/2001, както и да приеме и редовно да актуализира план за сигурност по отношение на ИСВП.

64. С цел допълнително засилване на тези разпоредби ЕНОЗД препоръчва в регламента да се въведе изискване за извършването на оценка на риска и на преразглеждане на плана за сигурност преди всяко добавяне на нова област на политиката към обхвата на ИСВП, както и преди добавяне на нова функционалност, оказваща въздействие върху личните данни⁽³¹⁾.

65. В допълнение към това ЕНОЗД отбелязва също така, че в член 16 и съображение 16 се посочват единствено задълженията на Комисията и надзорната роля на ЕНОЗД. Това обстоятелство може да бъде подвеждащо. Макар и наистина Комисията да е оператор на системата, и в качеството си на такъв да е отговорна за по-голямата част от поддържането на сигурността в рамките на ИСВП, компетентните органи също имат задължения, които от своя страна подлежат на надзор от националните органи за защита на данните. Поради това в член 16 и съображение 16 следва също така да се посочват свързаните със сигурността задължения, приложими спрямо останалите участници в ИСВП съгласно Директива 95/46/ЕО, както и надзорните правомощия на националните органи за защита на данните.

2.8. Информация, предоставяна на субектите на данни, и прозрачност (член 17)

2.8.1. Информация, предоставяна в държавите-членки

66. По отношение на член 17, параграф 1 ЕНОЗД препоръчва регламентът да съдържа по-конкретни разпоредби, за да се гарантира, че субектите на данни ще бъдат напълно информирани за обработката на техните данни в рамките на ИСВП. Като отчита факта, че ИСВП се използва от редица компетентни органи, включително голям брой малки служби на местно самоуправление, които не разполагат с достатъчни ресурси, е силно препоръчително процесът на уведомяване да бъде координиран на национално равнище.

⁽²⁹⁾ Макар и съхраняването на лични данни да е свързано с относително по-ниски рискове за защитата на личните данни, ЕНОЗД все пак счита, че съхраняването на лични данни за потребители на ИСВП за период от пет години, след като те вече нямат достъп до ИСВП, също не е било достатъчно обосновано.

⁽³⁰⁾ Вж. приложение II, раздел I, точка 1.

⁽³¹⁾ Вж. също раздел 12 относно препоръки по отношение на одити.

2.8.2. Информация, предоставяна от Комисията

67. В член 17, параграф 2, буква а) се изисква Комисията да предоставя съобщение за поверителността на личните данни по отношение на собствените си дейности по обработка на данни съгласно членове 10 и 11 от Регламент (ЕО) № 45/2001. В допълнение към това в член 17, параграф 2, буква б) се изисква Комисията също така да предоставя информацията относно „защитата на данни във връзка с процедурите за административно сътрудничество в ИСВП, както е посочено в член 12“. Накрая, в член 17, параграф 2, буква в) се изисква Комисията да предоставя информацията относно „изключенията или ограниченията върху правата на заинтересованите физически лица, както е посочено в член 19“.
68. ЕНОЗД изразява задоволство от тези разпоредби, които подпомагат прозрачността на операциите по обработка на данни в ИСВП. Както е отбелязано в раздел 2.1. по-горе, в случай на ИТ система, използвана в 27 различни държави-членки, е от решаващо значение да се гарантира последователност по отношение на функционирането на системата, прилаганите предпазни мерки за защита на данните и предоставяната на субектите на данни информация⁽³²⁾.
69. Предвид посоченото, разпоредбите на член 17, параграф 2 следва да бъдат допълнително засилени. Комисията в качеството си на оператор на системата притежава най-голям потенциал да поеме проактивна роля относно предоставянето на субектите на данни на първо „ниво“ на осведоменост за защитата на данните и друга важна информация чрез своята многоезична интернет страница, така също и „от името на“ компетентните органи, т.е., обхващайки информацията, изисквана съгласно членове 10 или 11 от Директива 95/46/ЕО. В този смисъл в редица от случаите би било достатъчно уведоленията, предоставяни от компетентните органи в държавите-членки, единствено да се позовават на уведомяването, предоставено от Комисията, като само го допълнят до необходимата степен за постигане на съответствие с всяка специфична допълнителна информация, изисквана съгласно националното законодателство.
70. В допълнение към това в член 17, параграф 2, буква б) следва да се поясни, че предоставяната от Комисията информация ще обхваща цялостно всички области на политиката, всички видове процедури за административно сътрудничество и всички функционалности в рамките на ИСВП, както и че в нея ще се посочват изрично категориите данни, които могат да бъдат обработвани. Това следва да включва също така публикуването на въпросниците, използвани при индивидуалното сътрудничество, на уебсайта на ИСВП, както се практикува понастоящем.

2.9. Права на достъп, поправка и изтриване (член 18)

71. ЕНОЗД би искал отново да насочи вниманието, както е посочено в раздел 2.1 по-горе, към факта, че е от

решаващо значение да се гарантира последователност по отношение на функционирането на системата и на прилаганите предпазни мерки за защита на данните. Поради това ЕНОЗД би желал допълнително да уточни разпоредбите относно правата на достъп, поправка и изтриване.

72. В член 18 следва да се посочва към кого субектите на данни следва да насочват искания за получаване на достъп. Този въпрос следва да бъде изяснен по отношение на достъпа до данни по време на различните периоди:

- преди приключването на случая,
- след приключване на случая, но преди изтичането на 18-месечния период на съхраняване,
- и на последно място, по време на периода, в който данните са „блокирани“.

73. В регламента следва също така да се изисква компетентните органи да осъществяват необходимото сътрудничество по отношение на исканията за получаване на достъп. Поправане и изтриване по-скоро следва да се извършват „във възможно най-кратък срок, но най-късно в рамките на 60 дни“, а не „в рамките на 60 дни“. Следва да се посочи възможността за изграждане на модул за защита на данните, както и възможността за основани на „защита на личния живот още при проектирането“ варианти за сътрудничество между органите по отношение на правата на достъп, както и „оправомощаване на субектите на данни“, например като им бъде осигурен пряк достъп до техните данни, ако това е уместно и възможно.

2.10. Надзор (член 20)

74. През последните години е разработен моделът на „координиран надзор“. Този модел на надзор, внедрен понастоящем в Евродак и в части от Митническата информационна система, е възприет и по отношение на Визовата информационна система (ВИС) и на Шенгенската информационна система от второто поколение (ШИС-II).
75. Този модел има три измерения:
- надзор на национално равнище се осигурява от националните органи за защита на данните,
 - надзор на равнище ЕС се осигурява от ЕНОЗД,
 - координация се осигурява чрез редовни срещи и други координирани дейности, подкрепяни от ЕНОЗД в ролята на секретариат на този координиран механизъм.
76. Този модел е доказал своя успех и ефективност и следва да бъде предвиден в бъдеще за други информационни системи.
77. ЕНОЗД приветства факта, че в член 20 от предложението изрично се предвижда координиран надзор между националните органи за защита на данните и ЕНОЗД най-общо въз основа на модела, установен в регламентите за ВИС и за ШИС II⁽³³⁾.

⁽³²⁾ Разбира се при този подход за гарантиране на последователност следва надлежно да се отчетат всякакви национални различия, когато е необходимо и основателно.

⁽³³⁾ Вж. Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II) (ОВ L 381, 28.12.2006 г., стр. 4) и Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави-членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60).

78. ЕНОЗД би засилил някои аспекти на разпоредбите за координиран надзор и за тази цел би подкрепил разпоредби, подобни например на въведените в контекста на Визовата информационна система (членове 41—43 от Регламента за ВИС), Шенген II (членове 44—46 от Регламента за ШИС-II) и на предвидените за Евродак⁽³⁴⁾. По-специално би било полезно, ако в регламента:

— в член 20, параграфи 1 и 2, се очертаят и разграничат по-ясно съответните надзорни задачи на националните органи за защита на данните и на ЕНОЗД⁽³⁵⁾,

— в член 20, параграф 3 се посочи, че националните органи за защита на данните и ЕНОЗД, всеки от тях действайки в рамките на своите компетенции, „следва да си сътрудничат активно“ и „следва да гарантират осъществяването на координиран надзор върху ИСВП“ (а не единствено да се посочва извършването на координиран надзор, без да споменава осъществяването на активно сътрудничество)⁽³⁶⁾, както и

— се посочи по-подробно какво може да включва сътрудничеството, например чрез изискване националните органи за защита на данните и ЕНОЗД, всеки от тях действайки в рамките на съответните си компетенции, да обменят важна информация, да се подпомагат взаимно при провеждането на одити и инспекции, да анализират затрудненията при тълкуването или прилагането на Регламента за ИСВП, да изследват проблемите при упражняването на независим надзор или при упражняването на правата на субектите на данни, да изготвят хармонизирани предложения за съвместно разрешаване на проблеми и да повишават осведомеността по отношение на правата на защита на данните, доколкото е необходимо“⁽³⁷⁾.

79. Предвид казаното, ЕНОЗД осъзнава настоящия по-малък мащаб, различния характер на обработваните данни, както и претърпяващото развитие естество на ИСВП. Поради това той признава, че по отношение на честотата на срещите и на одитите може да се препоръча по-голяма гъвкавост. Накратко, ЕНОЗД препоръчва в регламента да бъдат предвидени необходимите минимални правила с оглед гарантиране на ефективно сътрудничество, но без да се създават ненужни административни тежести.

80. В член 20, параграф 3 от предложението не се съдържа изискване за редовни срещи, а единствено се предвижда, че ЕНОЗД може „да отпрати покана за среща до националните надзорни органи ... при необходимост“. ЕНОЗД приветства факта, че тези разпоредби предоставят на съответните страни свободата да вземат решения за честотата и условията на срещите, както и за други процедурни детайли относно тяхното сътрудничество. Тези параметри могат да бъдат регламентирани в рамките на процедурния правилник, вече посочен в предложението.

⁽³⁴⁾ Регламент (ЕО) № 2725/2000 на Съвета от 11 декември 2000 г. за създаване на система „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективно прилагане на Дъблинската конвенция (ОВ L 316, 15.12.2000 г., стр. 1), понастоящем в процес на преразглеждане. В този контекст се обмислят разпоредби, подобни на заложените в регламентите за ВИС и за ШИС II.

⁽³⁵⁾ Вж. например членове 41 и 42 от Регламента за ВИС.

⁽³⁶⁾ Вж. например член 43, параграф 1 от Регламента за ВИС.

⁽³⁷⁾ Вж. например член 43, параграф 2 от Регламента за ВИС.

81. По отношение на редовните одити ефективността би се повишила, ако осъществяващите сътрудничество органи получат свободата да определят в своя процедурен правилник кога и с каква честота следва да се провеждат тези одити. Това може да зависи от редица фактори, както и да претърпи промени с времето. Ето защо ЕНОЗД подкрепя подхода на Комисията, който позволява по-голяма гъвкавост и в това отношение.

2.11. Използване на ИСВП на национално равнище

82. ЕНОЗД приветства факта, че предложението предоставя ясно правно основание за използването на ИСВП на национално равнище и че това използване подлежи на редица условия, включително факта, че се изисква консултация с националния орган за защита на данните, както и че използването трябва да бъде съобразено с националното законодателство.

2.12. Обмен на информация с трети държави (член 22)

83. ЕНОЗД приветства посочените в член 22, параграф 1 изисквания за обмен на информация, както и факта, че член 22, параграф 3 гарантира прозрачността на разширяването чрез публикуването в Официален вестник на актуализиран списък на трети държави, използващи ИСВП (член 22, параграф 3).

84. ЕНОЗД препоръчва освен това Комисията да ограничи позоваването на дерогациите съгласно член 26 от Директива 95/46/ЕО единствено до член 26, параграф 2. С други думи: компетентните органи или други външни лица в трета държава, която не осигурява подходяща защита, не следва да имат пряк достъп до ИСВП освен ако не съществуват подходящи договорни клаузи. Тези клаузи следва да бъдат договорени на равнище ЕС.

85. ЕНОЗД подчертава, че други дерогации, като например „предаването е необходимо или установено по закон на основания, свързани с важен обществен интерес или за установяването, упражняването или защитата на правни искове“, не следва да бъдат използвани като основание за предаването на данни към трети държави чрез използването на пряк достъп до ИСВП⁽³⁸⁾.

2.13. Отчетност (член 26)

86. В съответствие с очакваното засилване на мерките за по-голяма отчетност по време на преразглеждането на рамката на ЕС за защита на данните⁽³⁹⁾ ЕНОЗД препоръчва в регламента да се установи ясна рамка за подходящи механизми за вътрешен контрол, която гарантира съответствие с правилата за защита на данните и осигурява доказателства за това, като съдържа най-малко посочените по-долу елементи.

⁽³⁸⁾ Подобен подход е бил възприет в член 22, параграф 2 по отношение на Комисията като участник в ИСВП.

⁽³⁹⁾ Вж. раздел 2.2.4. от Съобщението на Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Икономическия и социален комитет и до Комитета на регионите — „Всеобхватен подход за защита на личните данни в Европейския съюз“, COM(2010) 609 окончателен. Вж. също раздел 7 от становището на ЕНОЗД, издадено по отношение на това съобщение на Комисията на 14 януари 2011 г.

87. В този контекст ЕНОЗД приветства изискването съгласно член 26, параграф 2 от регламента Комисията да докладва на ЕНОЗД на всеки три години относно аспекти, свързани със защитата на данните, включително относно сигурността. Препоръчително е в регламента да бъде разяснено, че ЕНОЗД, от своя страна следва да сподели доклада на Комисията с националните органи за защита на данните в рамките на координирания надзор, посочен в член 20. Полезно е също така да се поясни, че в доклада следва да разглежда, по отношение на всяка област на политиката и на всяка функционалност, как на практика се третира основните принципи за защита на данните и опасенията (например информация, предоставяна на субектите на данни, права на достъп, сигурност).

88. В допълнение към това в регламента следва да бъде пояснено, че рамката за механизмите за вътрешен контрол следва да включва също така оценки на защитата на личните данни (включително и анализ на риска за сигурността), политика за защита на данните (включително план за сигурността), приета въз основа на резултатите от тях, както и периодични преразглеждания и одити.

2.14. Защита на личния живот още при проектирането

89. ЕНОЗД приветства направеното в съображение 6 от регламента позоваване на този принцип⁽⁴⁰⁾. Той препоръчва освен това позоваване в регламента да се въведат специфични предпазни мерки за защита на личния живот още при проектирането, като например:

- модул за защита на данни, който да позволи на субектите на данни да упражняват правата си по-ефективно⁽⁴¹⁾,
- ясно разграничение на различните области на политиката, включени в ИСВП („Китайски стени“)⁽⁴²⁾,
- специфични технически решения, които да ограничат възможностите за търсене в указателите, предупредителната информация и други източници, за да се гарантира ограничаване в рамките на целта,
- специфични мерки, които да гарантират приключването на случаи, по които няма активност⁽⁴³⁾,
- подходящи процедурни гаранции в контекста на бъдещото развитие⁽⁴⁴⁾.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

90. Общото мнение на ЕНОЗД по отношение на ИСВП е положително. ЕНОЗД подкрепя целите на Комисията за създаване на електронна система за обмен на информация, както и за регламентиране на нейните аспекти на защита на данните. ЕНОЗД също така приветства факта, че Комисията предлага хоризонтален правен инструмент за ИСВП под формата на регламент на парламента и на Съвета. Той изразява задоволство, че в предложението обстойно са подчертани най-важните въпроси, свързани със защитата на данните, по отношение на ИСВП.

91. По отношение на правната рамка за ИСВП, която трябва да бъде установена в предложението регламент, ЕНОЗД насочва вниманието към две ключови предизвикателства:

- необходимостта от гарантиране на последователност, при зачитане на различията, както и
- необходимостта от намиране на баланс между гъвкавост и правна сигурност.

92. Функционалностите на ИСВП, които вече са предвидими, следва да бъдат изяснени и по-конкретно разгледани.

93. Следва да бъдат приложени подходящи процедурни гаранции, за да се гарантира, че защитата на данните ще бъде внимателно отчитана по време на бъдещото развитие на ИСВП. Това следва да включва оценка на въздействието и консултация с ЕНОЗД и с националните органи за защита на данните преди всяко разширяване на обхвата на ИСВП чрез включването на нова област на политиката и/или на нови функционалности.

94. Правата на достъп на външни лица и правото на достъп до предупреждения следва да бъдат допълнително уточнени.

95. По отношение на периодите на съхраняване:

- регламентът следва да осигури гаранции за своевременното приключване на случаите в ИСВП, както и за изтриването на случаите, намиращи се в режим на изчакване (случаи, по които няма скорозна активност), от базата данни,
- следва да се преразгледа дали съществува подходящо основание за удължаването на настоящия шестмесечен период до период от 18 месеца след приключване на случая,
- Комисията не е представила достатъчна обосновка за необходимостта и пропорционалността на съхраняването на „блокирани данни“ за период до пет години, поради което това предложение следва да се преразгледа,
- следва да се направи по-ясно разграничение между предупреждения и архиви от информация: в регламента следва да предвижда като правило „по подразбиране“, че i) — освен ако във вертикално законодателство не е предвидено друго и при наличие на подходящи допълнителни предпазни мерки — по отношение на предупрежденията следва да се прилага шестмесечен период на съхраняване, както и че ii) за начало на този период следва да се счита моментът на изпращане на предупреждението.

96. В регламента следва да се съдържа изискване за извършване на оценка на риска и на преразглеждане на плана за сигурност преди всяко добавяне на нова област на политиката към обхвата на ИСВП или преди добавяне на нова функционалност, оказваща въздействие върху личните данни.

97. Разпоредбите за информацията, предоставяна на субектите на данни, и за правата на достъп следва да бъдат засилени и следва да насърчават използването на по-последователен подход.

⁽⁴⁰⁾ Пак там.

⁽⁴¹⁾ Вж. раздел 2.9 по-горе.

⁽⁴²⁾ Вж. раздел 2.4 по-горе.

⁽⁴³⁾ Вж. раздел 2.5.2 по-горе.

⁽⁴⁴⁾ Вж. раздел 2.2.2 по-горе.

98. ЕНОЗД би желал засилване на разпоредбите за координиран надзор и за тази цел би подкрепил разпоредби, подобни например на въведените в контекста на Визовата информационна система, Шенген II и на предвидените за Евродак. По отношение на честотата на срещите и на одитите ЕНОЗД подкрепя гъвкавия подход на предложението, имащ за цел да гарантира, че регламентът предоставя необходимите минимални правила с оглед гарантиране на ефективно сътрудничество, без да се създават ненужни административни тежести.
99. В регламента следва да се гарантира, че компетентните органи или други външни лица в трета държава, която не осигурява подходяща защита, не следва да имат пряк достъп до ИСВП освен ако не съществуват подходящи договорни клаузи. Тези клаузи следва да бъдат договорени на равнище ЕС.
100. В регламента следва да бъде установена ясна рамка за подходящи механизми за вътрешен контрол, гарантираща

съответствие с правилата за защита на данните и осигуряваща доказателства за това, както и включваща оценки на защитата на личните данни (включително и анализ на риска за сигурността), политика за защита на данните (включително план за сигурността), приета въз основа на резултатите от тях, както и периодични преразглеждания и одити.

101. С регламента следва също така да бъдат въведени специфични предпазни мерки за защита на личния живот още при проектирането.

Съставено в Брюксел на 22 ноември 2011 година.

Giovanni BUTTARELLI

*Асистент към Европейския надзорен орган
по защита на данните*